

32. A film záró képe. Milyen szimbólum értékű motívumokat fedez fel rajta? Milyen hangulatot közvetít a kép?

FÜLEKINÉ JOÓ ANIKÓ

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

Rózsa a sivatagban (Zene az idegen nyelvi órán)

Tanulmányom bevezető részében azt szeretném bemutatni, hogy milyen tényezők befolyásolhatják egy idegen nyelv elsajátításának sikerét. A motivációról, mint egy lehetséges tényezőről beszéllek ezután, majd arra keresem a választ, hogy a zene milyen módon biztosíthat motivációt az általános iskolás tanulók számára az idegen nyelv tanulásához.

Gyakorló nyelvtanárként gyakran merül fel bennem a kérdés: miért van az, hogy egyes országokban sikeresebb az idegen nyelv tanítása, mint másokban. Egyes iskolák komolyabb eredményekkel büszkélkedhetnek ezen a területen, mint mások, és egy tanulócsoporton belül is vannak sikeres tanulók és olyanok, akik kudarcot vallanak. Ha tudnánk a választ a kérdésre, az idegen nyelv tanítása rendkívül könnyű feladat lenne. A kutatási eredmények ugyanakkor azt mutatják, hogy számos olyan tényező van, ami hatást gyakorol az idegen nyelv elsajátításának sikeres vagy sikertelen voltára. Alkalmazott-nyelvészeti és módszertani kutatások eredményeit tanulmányozva a motivációt találtam az egyik ilyen lehetséges tényezőnek.

Az idegen nyelv elsajátításában, mint minden más tanulási folyamatban, külső és belső motivációról beszélhetünk. Véleményem szerint az általános iskolás tanulók esetében még nem jellemző az, hogy azért tanulnak a nyelvet, mert ettől remélnék előremenetelüket vagy boldogulásukat felnőtt életükben. Számukra elsősorban a sikerélmény, a tanár egyénisége, az általa használt módszerek, illetve tananyag biztosíthatják a motiváció kialakulását. A motiváció kialakulásához vezető lehetséges tényezők közül a tananyag megválasztásával kívánok ebben a rövid tanulmányban részletesebben foglalkozni.

Fontosnak érzem, hogy az anyag, amit használok, autentikus legyen, megfeleljen a tanuló életkorának és érdeklődésének. Azt gondolom, hogy a zene, elsősorban a modern pop és rock zene, eleget tesz e kritériumoknak. De mit kezdünk a zenével az idegen nyelvi órán?

Néhány alkalommal bizonyára minden idegen nyelvet tanító tanár használt már zenét az óráján. Ugyanakkor a zene többnyire a jól végzett munka jutalmazásaként vagy kikapcsolódásként jelenik meg. Talán ez az oka annak, hogy bár jó hangulatot teremt, és megnyugtató, pihentető légkört biztosít, sem a tanárok, sem a tanulók nem tartják komoly dolognak. Ez azért nagy kár, mert a zene, tapasztalataim szerint, széleskörű és változatos tevékenység forrása lehet, és biztosíthatja azt a motivációt, amit olyan nehéz megtalálni a tizenévesek számára.

A következőkben Sting Desert Rose című dalának feldolgozásához szeretnék néhány ötletet adni.

1. Here some words from the song:

desert dream veils fire secret
burns fall promise pain

What do you think the song is about?

War Politics Accident Love Nature

2. Find words that are rhyming with the following words.

sand – *hand, band, land, ...*
rain –
fire –
turns –
above –
all –

3. Write in the rhyming words.

Desert Rose (Sting)

I dream of rain
I dream of gardens in the desert sand
I wake in _____
I dream of love as time runs through my _____

I dream of fire
These dreams are tied to a horse that will never tie
And in the flames
Her shadows play in the shape of a man's _____

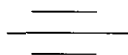
This desert rose
Each of her veils, a secret promise
This desert flower
No sweet perfume ever tortured me more than this

And she turns
This way she moves in the logic of all my dreams
This fire _____
I realise that nothing's as it seems
I wake in _____
I dream of love as time runs through my _____

I dream of rain
I gift my gaze to empty skies above
I close my eyes, this rare perfume
Is the sweet intoxication of her _____
Listen to the song and check.

Miután a tanulók érdeklődését felkeltettük, több témakör kibontására van lehetőségünk. Az egyik ilyen témakör a Hideg és forró sivatagok, míg egy másik a Szerelem lehet. Az első témakörön belül a tanulók kutatómunkát végeznek (könyvtár, Internet), és különböző tevékenységeken keresztül – mint például növények és állatok csoportosítása, jellemzése, totó összeállítása, vetélkedő stb. – a sivatagok élővilágával, az ott élő emberek életével és szokásaival ismerkednek meg. A Szerelem témakörben híres történelmi párokról, sztár házaspárokról gyűjtenek információt. Emellett kérdőívet állítanak össze, felmérést végeznek a csoporton belül, jellemzést készítenek az ideáljukról, bemutatkozó levelet írnak, és arról vitatkoznak, hogy mit jelent a szerelem.

Összegzésként azt mondhatom, hogy tapasztalataim szerint érdemes a zenével foglalkozni az idegen nyelvi órán, mert felkelti a tanulók érdeklődését, és biztosítja az idegen nyelv elsajátításához szükséges motivációt. A zene és a zene kapcsán felmerülő egy-egy témakör lehetőséget ad olyan tevékenységek végzésére, amelyekbe azok a tanulók is bevonhatók, akik egyébként befelé fordulnak, szoronganak, vagy nehézségekkel küzdenek az idegen nyelv tanulásában. A zene ráadásul számtalan olyan témát vet fel, amelynek segítségével a nyelv elsajátítása célkitűzésből a környező világ megismerésének eszközévé válhat.

DR. KOVÁCS ESZTER
egyetemi tanár
Pannon Egyetem Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelvtudományi Tanszék
Veszprém

Pilinszky János: Apokrif című költeményének értelmezése szövegtani keretben

A költői szövegek szövegtani szempontú megközelítése a nyelvtudomány kitágult határait, s azok alkalmazására is szeretné felhívni a Tisztelt Olvasó figyelmét! Napjainkban a technika világa „behozza” a fiataloknak az információ-áradatot a szobába, ennek nyelvileg komoly veszélye van, ugyanis egyre nő azok száma, akik nehezen vagy nem képesek verbalizálni az ismeretanyagot.

Ne engedjük, hogy a vizualitás kiszorítsa a verbalitást! A nyelvhasználat fejlesztése, a nyelvi megnyilatkozás értő, igényes módjának alkalmazása mindannyiunk legfőbb feladata! Az érettségi vizsgákon központi helyet kapott a szövegtan: a szövegértés, a szövegalkotás. A szövegtani ismeretek alkalmazása több tényező (életkor, szövegfajta...) függvénye. A költői szövegeknél a műelemzési gyakorlata gazdagíthatja, s elfogadja a szubjektív jelentéslehetőség kibontását...